

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma izmaiņas 3/36/21

Šā gada 12. augustā Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināti grozījumi **Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā** ("Likums"). Kaut arī grozījumi vēl jāskata Ministru kabinetā un jāapstiprina Saeimā, atsevišķi precizējumi būtu piemērojami, jau gatavojot gada pārskatu par 2021. gadu.

Salīdzināmības uzlabošana un datu iegūšana

Grozījumu pirmais uzdevums ir uzlabot finanšu pārskata informācijas salīdzināmību globālā mērogā, pilnveidojot finanšu pārskata posteņu atzīšanas, novērtēšanas un norādīšanas normas atbilstoši Starptautisko grāmatvedības standartu (SGS) prasībām. Šajā nolūkā grozījumi piedāvā atrisināt divas problēmas:

1. Lai sabiedrības, kuru pārvedamie vērtspapīri iepriekšējā pārskata gadā vai par to ilgākā laikposmā ir bijuši iekļauti regulētajā tirgū un tādēļ gada pārskats un konsolidētais gada pārskats, ievērojot Finanšu instrumentu tirgus likuma prasības, ir bijis sagatavots atbilstoši SGS, varētu turpināt sagatavot gada pārskatu atbilstoši SGS arī pēc tam, kad tās pārstāj būt regulētā tirgus dalībnieces, ierosināts papildināt Likuma 3. pantu ar 6.¹ daļu, kas tām piešķirtu šādas tiesības;
2. Precizēt un saskaņot Likuma un 16. SGS "Pamatlīdzekļi" definīciju attiecībā uz pārvērtēšanas rezerves formulējumu, aizstājot Likuma 33. panta otrās daļas otrajā teikumā vārdus "vērtības samazinājuma korekcijas" ar vārdiem "vērtības samazinājumu," kas norāda uz to, ka pārvērtēto pamatlīdzekļu ikgadējais nolietojums ir iekļaujams pārvērtēšanas rezervēs.

Grozījumu otrais uzdevums ir uzlabot pētniecības un attīstības statistikas datu iegūšanu, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmas (EDS) resursus. Lai izpildītu šo uzdevumu, Likuma 53. panta pirmo daļu plānots papildināt ar 17. punktu, kurš noteiktu, ka Likuma izpratnē vidējām un lielām kapitālsabiedrībām ir pienākums finanšu pārskata pielikumā sniegt arī detalizētu informāciju par pētniecības un attīstības izmaksām. Kā minēts pārejas noteikumu projektā, šis punkts būtu attiecināms uz gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem ar 2021. pārskata gadu.

Grozījumu trešais uzdevums ir uzlabot datu iegūšanu par būvniecības pakalpojumu sniegšanu, izmantojot VID EDS resursus, kas atvieglos valsts nodevas par reģistrācijas darbībām būvkomersantu reģistrā administrēšanu.

Tā kā šobrīd nav izveidota un ieviesta tāda kontroles sistēma, kas ļautu precīzi un pilnā mērā novērtēt konkrēta komersanta maksājamās valsts nodevas apmēra atbilstību normatīvo aktu prasībām vai arī tās samazinājuma pamatu, ierosināts papildināt Likuma 2. vai 3. pielikumā noteikto peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmu, veidojot jaunu apakšposteni, kurā tiktu norādīti ieņēmumi no sniegtajiem būvniecības pakalpojumiem. Tas ļautu precīzi un pilnā mērā novērtēt konkrēta būvkomersanta maksājamās valsts nodevas apmēra atbilstību normatīvo aktu prasībām vai arī tās samazinājuma pamatu, un uzraugošā institūcija spētu pārliecināties par valsts nodevas samaksas atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Pēc grozījumu pieņemšanas tiks arī papildināta 2015. gada 22. decembra MK noteikumu Nr. 775 "**Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi**" 9. nodaļa "Pētniecības un attīstības pasākumu un sabiedrībā radītu nemateriālo ieguldījumu klasifikācijas nosacījumiem neatbilstošu bezķermenisku lietu norādīšana finanšu pārskatā," kā arī 2016. gada 21. jūnija MK noteikumu Nr. 399

“Noteikumi par sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu elektroniskā noraksta formu” pielikums “Finanšu pārskata pielikums vai piezīmes.”